

DRAMMEN KOMMUNE

Det Kongelige Arbeidsdepartement
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Vår referanse
13/15281/3/GLEJEL

Arkivkode
X66 &13

Deres referanse
13/3494

Dato
05.02.2014

HØRINGSVAR - FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM ARBEIDSAVKLARINGSPENGER §2 - OM MAKSIMAL STØNADSPERIODE

Bystyrekomiteé for helse- og sosialsaker i Drammen kommune vedtok i møte 4.2.2014 følgende høringssvar på forslag til endring i forskrift om arbeidsavklaringspenger § 2 – om maksimal stønadperiode:

Det avgis følgende høringsuttalelse fra Drammen kommune:

”Drammen kommune forstår forslag om endring i rundskrivet som en presisering av dagens gjeldende regler, og gir sin tilslutning til forslaget.

Begrunnelse

Da arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010 ble maksimal stønadperiode for mottakere av arbeidsavklaringspenger, totalt fire år. Drammen kommune er enig i at slik rundskrivet kan leses og tolkes med dagens gjeldende regler, er det uklart hvilke periode av brukers oppfølgingsløp hvor vedkommende mottar AAP, som telles med i perioden på totalt fire år, og hva som eventuelt kommer i tillegg til de fire årene. Endringsforslaget medfører en presisering som skaper det større forutsigbarhet for bruker, samtidig som det gir NAV større mulighet til å sikre likebehandling av brukere og en mer lik mulighet for tolkning av rundskrivet.

Drammen kommune ser endringsforslaget som positivt, også i et administrativt henseende. Dette fordi regelverket tydeliggjøres både overfor bruker, men også overfor veileder i Arbeids- og velferdsetaten. Rammene for stønadperioden for arbeidsavklaringspenger er tydelig og gitt, og skaper et forutsigbart oppfølgingsløp videre.

Endringsforslaget vil styrke bruker sine rettigheter, gjennom en presisering. Dette fordi den totale fireårsperioden blir klart definert i forhold til hva som skal telle med av brukers oppfølgingsløp, og hva som skal komme i tillegg. Det fremkommer også ett tydelig grensesnitt for hvilke brukere som vil ha rettigheter utover fireårsregelen.”

Plan og økonomi

Engene 1, 3008 Drammen
Tlf. 03008 Fax. 32 04 62 00
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

Bystyret skal sluttbehandle høringssaken i møte den 18. februar og eventuelle endringer til kommunens høringssvar vil bli ettersendt.

Med vennlig hilsen

Glenny Jelstad

rådgiver

e-post : glenny.jelstad@drmk.no

Vedlegg: Rådmannens saksutredning

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Glennly Jelstad
Arkivsaksnr.: 13/15281-2

Arkiv: X66 &13
Dato: 22.01.14

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM ARBEIDSAVKLARINGSPENGER § 2 - OM MAKSIMAL STØNADSPERIODE

INNSTILLING TIL: BYSTYREKOMITE HELSE- SOSIAL- OG OMSORG/ BYSTYRET

Rådmannens forslag til vedtak:

Det avgis følgende høringsuttalelse fra Drammen kommune:

"Drammen kommune forstår forslag om endring i rundskrivet som en presisering av dagens gjeldende regler, og gir sin tilslutning til forslaget.

Begrunnelse

Da arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010 ble maksimal stønadperiode for mottakere av arbeidsavklaringspenger, totalt fire år. Drammen kommune er enig i at slik rundskrivet kan leses og tolkes med dagens gjeldende regler, er det uklart hvilke periode av brukers oppfølgingsløp hvor vedkommende mottar AAP, som telles med i perioden på totalt fire år, og hva som eventuelt kommer i tillegg til de fire årene. Endringsforslaget medfører en presisering som skaper det større forutsigbarhet for brukeren, samtidig som det gir NAV større mulighet til å sikre likebehandling av brukere og en mer lik mulighet for tolkning av rundskrivet.

Drammen kommune ser endringsforslaget som positivt, også i et administrativt henseende. Dette fordi regelverket tydeliggjøres både overfor brukeren, men også overfor veileder i Arbeids- og velferdsetaten. Rammene for stønadperioden for arbeidsavklaringspenger er tydelig og gitt, og skaper et forutsigbart oppfølgingsløp videre.

Endringsforslaget vil styrke brukeren sine rettigheter, gjennom en presisering. Dette fordi den totale fireårsperioden blir klart definert i forhold til hva som skal telle med av brukers oppfølgingsløp, og hva som skal komme i tillegg. Det fremkommer også ett tydelig grensesnitt for hvilke brukere som vil ha rettigheter utover fireårsregelen."

Osmund Kaldheim
rådmann

Eva Milde Grunwald
Helse- og sosialdirektør

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM ARBEIDSAVKLARINGSPENGER § 2 - OM MAKSIMAL STØNADSPERIODE

Hensikten med saken

Arbeidsdepartementet har sendt forslag til endring i forskrift om avklaringspenger § 2, om maksimal stønadperiode, til høring.

Endringen skal definere den maksimale stønadperioden på arbeidsavklaringspenger ved å presisere hvilke perioder som skal telle med og hvilke perioder som skal komme i tillegg til den maksimale stønadperioden.

Høringsfristen er 6. februar 2014 og foreløpig høringssvar sendes departementet etter behandling i bystyrekomiteen. Vedtak etter bystyrets behandling den 18. februar ettersendes.

Hensikten med denne saken er å orientere om endringsforslaget, samt å fremme forslag om høringsuttalelse fra Drammen kommune.

Saksutredning

Bakgrunn

Arbeidsavklaringspengene ble innført 1. mars 2010. Innføringen innebar at de tidligere ytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad ble erstattet av én livsoppholdsytelse: arbeidsavklaringspenger.

Arbeidsavklaringspenger gis som hovedregel til personer som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått arbeidsevnen sin nedsatt med minst halvparten mens de får aktiv behandling, deltar på arbeidsrettede tiltak eller får annen arbeidsrettet oppfølging fra NAV.

Arbeidsavklaringspenger kan også gis i nærmere angitte venteperioder der personen ikke gjør noe aktivt for å komme i arbeid, til studenter som tar sikte på å gjenoppta studiene etter en periode med medisinsk behandling og til personer som blir syke, men som ikke har rett til sykepenger.

Videre kan arbeidsavklaringspenger gis når personene skal vurderes for uførepensjon og i ventetid på arbeid i særlige tilfelle, i henhold til bestemmelser i [Folketrygdloven](#) (§ 11).

Arbeidsavklaringspenger gis med en maksimumstid på fire år. Maksimumstiden ble innført for å understreke NAV sin forpliktelse til å følge opp personene og personens plikt til å delta aktivt i prosessen for å komme i eller tilbake til arbeid. Det er anledning til forlengelse i særlige tilfelle.

Siden ordningen ble innført 1. mars 2010, vil maksimumstiden for første gang inntre våren 2014. De første som vil nå maksimaltiden vil bestå både av de som ble konvertert fra de tre tidligere ytelsene og av personer som fikk innvilget arbeidsavklaringspenger fra 1. mars 2010, uten å ha mottatt noen av de tre tidligere ytelsene.

NAV arbeider med å avklare de det gjelder. Det har vært noe uklart hvordan maksimaltiden skal telles; hvilke perioder som skal telles med og hvilke perioder som skal kunne komme i tillegg. Det er viktig, både for den som mottar arbeidsavklaringspenger og for NAV, at det ikke knytter seg noen usikkerhet til dette.

Arbeidsdepartementet ønsker derfor, ved å fremme dette endringsforslaget, å presisere hvilke perioder som inngår i maksimumstiden.

Gjeldende rett

I [Folketrygdloven](#) § 11 -10 står varigheten av arbeidsavklaringspengene og tilleggstønadene. Bestemmelsen lyder slik:

”§ 11-10 Varighet

Ytelser etter dette kapitlet gis så lenge det er påkrevd for at medlemmet skal kunne gjennomføre fastsatt aktivitet med sikte på å komme i arbeid, jf. § 11-8, men likevel ikke lenger enn fire år.

Stønadsperioden kan i særlige tilfelle forlenges.

Arbeidsavklaringspenger kan også gis i inntil tre måneder etter at medlemmet er satt i stand til å skaffe seg arbeid som han eller hun kan utføre, jf. § 11-14.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler for varigheten og herunder bestemme i hvilke tilfeller stønadsperioden kan forlenges utover fire år.”

Med hjemmel i dette har departementet gitt [forskrift om arbeidsavklaringspenger](#).

Forskriftens § 2 om unntak fra maksimal stønadsperiode lyder slik:

”§ Unntak fra maksimal stønadsperiode

Dersom medlemmet på grunn av sykdom, skade eller lyte har behov for særlig langvarig utredning, behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak, og medlemmet etter ny arbeidsevnevurdering (jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a) fortsatt anses å ha en viss mulighet for å komme i arbeid, kan stønadsperioden forlenges utover fire år”.

Forslag til endring

Departementet foreslår at § 2 i forskrift om arbeidsavklaringspenger endres slik at den presiserer hvilke perioder som skal regnes med i den maksimale stønadsperioden. Forslaget innebærer også bestemmelser om i hvilke tilfelle perioden skal forlenges.

Arbeidsavklaringspenger ytes på forskjellig grunnlag. Endringsforslaget baseres på de ulike grunnlagene, og hvilke grunnlag som skal telles med i maksimumstiden og hvilke som ikke skal medregnes (som vil komme i tillegg til maksimal stønadsperiode):

Forslag om hvilke perioder som skal telle med i maksimal stønadsperiode:

1. Når personen har nedsatt arbeidsevne med minst halvparten og minst ett av følgende vilkår er oppfylt (vedtak med hjemmel i folketrygdlovens § 11.13 første ledd):
  - a. Personene mottar aktiv behandling
  - b. Personen deltar på arbeidsrettet tiltak
  - c. At personen, etter å ha prøvd aktiv behandling eller arbeidsrettet tiltak, fortsatt ansees å ha en viss mulighet for å komme i arbeid og får oppfølging fra NAV

Arbeidspenger utbetalt på dette grunnlaget er kjernen av formålet ved ytelsen.

Departementet foreslår at vedtak med hjemmel i folketrygdloven § 11-13 første ledd skal telle med i maksimumsperioden.

2. Arbeidsavklaringspenger som gis i ventetiden på utarbeidelse av en aktivitetsplan.

Arbeidet med aktivitetsplan er del av det ordinære stønadsløpet og arbeidsavklaringspengene skal sikre at personer som eller oppfyller vilkårene for arbeidsavklaringspenger ikke blir stående uten ytelse i påvente av at den konkrete planen ikke foreligger.

3. Ventetiden før behandling eller tiltak

Det er sannsynlig at det i løpet av en periode med arbeidsavklaringspenger kan oppstå en eller flere ventetider. Både forventede og uforutsette ventetider kan medføre at avklaringsarbeidet tar lengre tid enn først antatt.

4. Tiden der studenter har behov for aktiv behandling under studietiden

Arbeidsavklaringspenger kan ytes til studenter som har behov for aktiv behandling for å kunne gjenoppta studiene. Målet skal være å gjenoppta de avbrutte studiene etter endt behandling, ikke å komme i arbeid. Dette er dermed et annet løp til avklaring. Departementet foreslår derfor at perioden med behov for aktiv behandling under studietiden skal telle med i fireårsperioden.

5. Inntil 6 måneder når personen er nær ved å komme ut i arbeid igjen

Hvis personene er nær ved å komme i fullt arbeid, kan det i inntil seks måneder gis avklaringspenger når personen arbeider minst 80 %.

Forslag om hvilke perioder som kan komme i tillegg til maksimumstiden

Departementet foreslår tre perioder som skal kunne komme i tillegg til maksimumstiden. Felles for de tre punktene er at det er gitt egne tidsbegrensninger og at de i hovedsak oppstår i tid etter at vedkommende er ferdig avklart.

1. En periode på inntil åtte måneder i påvente av behandling av krav om uførepensjon

I henhold til folketrygdlovens § 11-13 kan arbeidsavklaringspengene tilstås i inntil fire måneder når personen skal vurderes for uførepensjon. Er kravet om uførepensjon ferdigbehandlet i løpet av fire måneder kan perioden forlenges med inntil fire nye måneder. Begrunnelsen for bestemmelsen er at personer som har rett til uførepensjon skal slippe å forsørge seg selv ved oppsparte midler eller søke om økonomisk sosialhjelp inntil kravet er ferdigbehandlet. En slik situasjon er ikke ønskelig verken av hensyn til personen eller av hensyn til NAV, som senere må håndtere etterbetaling av uførepensjonene og eventuelt refusjonskrav for utbetalt økonomisk sosialhjelp.

2. Unntaksvise perioder på inntil seks måneder (Folketrygdloven §11-13 tredje ledd bokstav a, b og c) for

- a. En person som ikke har opparbeidet seg rett til nye sykepenger (folketrygdloven kapittel 8)
- b. En person som tidligere har mottatt arbeidsavklaringspenger og deretter blir syk
- c. En person som har kommet i arbeid igjen, men har brukt opp sykepengeretten sin ingen og blir arbeidsufør

Folketrygdloven § 11-13 tredje ledd er en unntaksbestemmelse. Det vil si at de som verken har opparbeidet seg ny rett til sykepenger eller fyller vilkårene om arbeidsavklaringspenger, skal kunne ha mulighet til en kortvarig inntektssikring ved arbeidsuførhet på grunn av sykdom.

Punktene a og b omfatter perioder i etterkant av et ordinært stønadsløp med arbeidsavklaringspenger der vedkommende skal være ferdig avklart og i arbeid. Dersom personene opplever arbeidsuførhet innen det første året enten av den samme eller av en annen sykdom, kan arbeidsavklaringspenger innvilges i inntil seks måneder.

Punkt c regulerer retten yrkesaktive har til arbeidsavklaringspenger i inntil seks måneder dersom personen ikke har opparbeidet seg ny sykepengerrett og blir syk.

Departementet foreslår at de tre periodene ikke skal telles med i den maksimale stønadsperioden.

3. En periode på inntil tre måneder i prosessen med å søke arbeid

Departementet foreslår at arbeidsavklaringspenger i ventetiden på arbeid ikke skal regnes med i fireårsperioden når personen er i stand til å skaffe seg arbeid som han eller hun kan utføre etter endt periode på arbeidsavklaringspenger etter hovedbestemmelsen. Det er et krav at vedkommende er registrert som reell arbeidssøker og overholder meldeplikten.

Rådmannens vurdering

Drammen kommune forstår forslag om endring i rundskrivet som en presisering av dagens gjeldende regler, og gir sin tilslutning til forslaget.

Begrunnelse

Da arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010 ble maksimal stønadsperiode for mottakere av arbeidsavklaringspenger, totalt fire år. Drammen kommune er enig i at slik rundskrivet kan leses og tolkes med dagens gjeldende regler, er det uklart hvilke periode av brukers oppfølgingsløp hvor vedkommende mottar AAP, som telles med i perioden på totalt fire år, og hva som eventuelt kommer i tillegg til de fire årene.

Endringsforslaget medfører en presisering som skaper det større forutsigbarhet for bruker, samtidig som det gir NAV større mulighet til å sikre likebehandling av brukere og en mer lik mulighet for tolkning av rundskrivet.

Rådmannen ser endringsforslaget som positivt, også i et administrativt henseende. Dette fordi regelverket tydeliggjøres både overfor bruker, men også overfor veileder i Arbeids- og velferdsetaten. Rammene for stønadsperioden for arbeidsavklaringspenger er tydelig og gitt, og skaper et forutsigbart oppfølgingsløp videre.

Endringsforslaget vil styrke bruker sine rettigheter, gjennom en presisering. Dette fordi den totale fireårsperioden blir klart definert i forhold til hva som skal telle med av brukers oppfølgingsløp, og hva som skal komme i tillegg.

Det fremkommer også ett tydelig grensesnitt for hvilke brukere som vil ha rettigheter utover fireårsregelen.

Økonomiske konsekvenser

Endringsforslaget vil ikke ha noen økonomiske konsekvenser da det håndhever dagens regelverk.

Vedlegg:

1. Hørings sak

